

Seniori fără frontiere

Motto: „Lumea și viața nu sunt nimic fără cărți” (Alexandru Paleologu)

Ecoul *Academiei Bunicilor* demult s-a răspândit în Brăila, frumosul oraș de pe Dunăre. A prins drag de *Academia Bunicilor* și Galațiul, oraș la o azvârlitură de băț de Brăila. Tot mai des ne vizitează seniorii gălățeni, asistând la diferite ateliere de lucru, cum ar fi *Terapie prin răs*, *Atelierul de croșetat* sau chiar iau parte la competiții sportive - Pétanque (jocul de bile) și invers - ai noștri pleacă la Galați.

La fel este recunoscută *Academia Bunicilor* atât în România, cât și în afara granițelor ei, prin rețelele și site-urile de socializare: Facebook, YouTube, Instagram și prin mobilitățile desfășurate în țările europene: Italia, Franța, Turcia, Cipru, Portugalia, Polonia, Bulgaria. Și toate acestea nu ar fi avut loc dacă noi, seniorii din Brăila, nu am fi beneficiat de proiectele cofinanțate prin programul Erasmus+, coordonator proiect dr. Brăileanu Claudiu Eduard. Mulțumiri!

Dintre multiplele ateliere (40 la număr) face parte și atelierul *Cafeneaua Literară*, inclus în proiectul *Locul de joacă pentru bunici (nr. proiect: 2023-1-R001-KA 122-ADU-000123701)*.

Timp de o oră și jumătate, în fiecare zi de luni, se discută despre cărțile citite de către beneficiarii acestui minunat atelier de literatură. Facem excursii literare care, după părerea mea, constituie un important mijloc de îmbogățire și

consolidare a cunoștințelor dobândite încă din școală. Un fel de turism prin literatura clasică românească, prin literatura universală, prin literatura modernă.

Am gândit conceptul *Cafenelei Literare* de comun acord cu toate colegile mele de la atelier: 10-15 minute acordăm trecerii în revistă a evenimentelor culturale petrecute în săptămâna precedentă în frumoasa noastră urbe, acolo unde unele dintre colege au participat. Brăila abundă de evenimente culturale, este știut acest lucru! Apoi se discută cărțile citite: denumirea cărții, autorul, în ce țară se petrece acțiunea, în ce perioadă istorică, personajele principale și mesajul cărții. Tema fundamentală a volumului se scoate în evidență. La fiecare ședință vibrez la unison cu doamnele care vorbesc despre cartea citită, le fac câte un filmuleț, de maximum 3 minute, se prezintă 2-3 cărți. Urmează numaidecât momentul poetic. Se citesc 2-3 poezii, cu indicarea autorului. Nu este lipsit de importanță faptul că la *Cafeneaua Literară* sunt persoane care compun poezii, fabule sau scriu proză, epigrame. Domnul Ionel Jecu are editate câteva cărți de poezii și proză. A făcut donații de carte în Brăila, dar și în Republica Moldova, anume în satul meu de baștină, Frumușica. Bibliotecara Liliana Caitaz a trimis o scrisoare de mulțumire publicată în revista *Casa Speranței* nr. 3 din 2024.

Doamna Virginia Stanciu scrie poezii și fabule pentru copii și adulți, a editat trei cărți. Momentul poetic este presărat cu poezii și epigrame scrise de domnul Ionel Jecu, precum și cu poeme ale doamnelor Constanța Cristea și Virginia Stanciu.

La ședințele de lectură s-au discutat și s-au prezentat zeci și zeci de cărți ale scriitorilor clasici români, ale scriitorilor clasici ruși, din literatura universală și modernă. S-au pronunțat numele scriitorilor: Mihai Eminescu, Vasile Alecsandri, Tudor Arghezi, Marin Preda, Ion Creangă, Mihail Sadoveanu, Otilia Cazimir, Adrian Păunescu, Ion Luca Caragiale, Lucian Blaga, Marin Sorescu, Octavian Goga, Liviu Rebreanu, Ileana Vulpescu, Ana Blandiana, Nichita Stănescu, Lev Tolstoi, Mihail Șolohov, Serghei Esenin, Alexandr Pușkin, Fiodor Dostoievski, Alexandr Soljenițin, Romain Rolland, Dimitrie Cantemir, Oscar Wilde, Bata Marianov, Graham Greene, Dante Alighieri, Victor Hugo, William Shakespeare, B.P. Hasdeu, Iulia Hasdeu și mulți alții.

Un tablou fantastic se perindă prin fața ochilor, un limbaj metaforic se aude la ședințele de lectură. Tuturor ne place și ne simțim foarte bine.

Opțiunea rămânerii în spațiul autohton prevalează. Am discutat despre cărțile scriitorilor

români: Panait Istrati, Mihail Sebastian, Fănuș Neagu, Grigore Vieru, Dumitru Matcovschi, Vasile Șoimar, Perpessicius (numele său adevărat este Dimitrie S. Panaitescu), Gheorghe Reabțov, Ion Chiriac, Doina Brăila Popescu.

Nu am trecut cu vederea cărțile traduse din limba franceză de dr. Brăileanu Claudiu Eduard, cum ar fi: *Apă proaspătă pentru flori*, *Duminicile iubirilor pierdute* și *Trei scrise* de o autoare celebră în Franța de astăzi, Valérie Perrin. Prima dintre cărți a fost apoi discutată îndelung.

Altminteri stau lucrurile când la ședințele noastre sunt invitați scriitorii din Brăila, contemporani cu noi. Până la momentul de față ne-au onorat cu prezența domnii Vergil Matei, Jenică Chiriac, Vasile Mandric. Colegele mele au citit cărțile dumnealor și au pus diferite întrebări invitatului. S-a încheiat un dialog între cititori și invitat. A fost foarte interesant și plăcut. Totul în jurul unei cafele aburinde.

Atelierul **Cafeneaua literară** a participat la cele trei ediții anuale ale *Galei Academiei Bunicilor* din luna octombrie, pe impresionanta scenă a Teatrului *Maria Filotti* din Brăila. În prima ediție am prezentat publicului maxime și proverbe despre cărți, începând cu Epoca Renașterii și până în prezent. *Cărțile care mă iubesc* a fost genericul celei de-a doua ediții, în care s-au recitat poezii. Iar anul acesta (2024) au urcat pe scenă doamna Constanța Cristea (poezii) și domnul Ionel Jecu (epigrame), ambii rostindu-și propriile creații.

UNDE FUGIM DE ACASĂ?

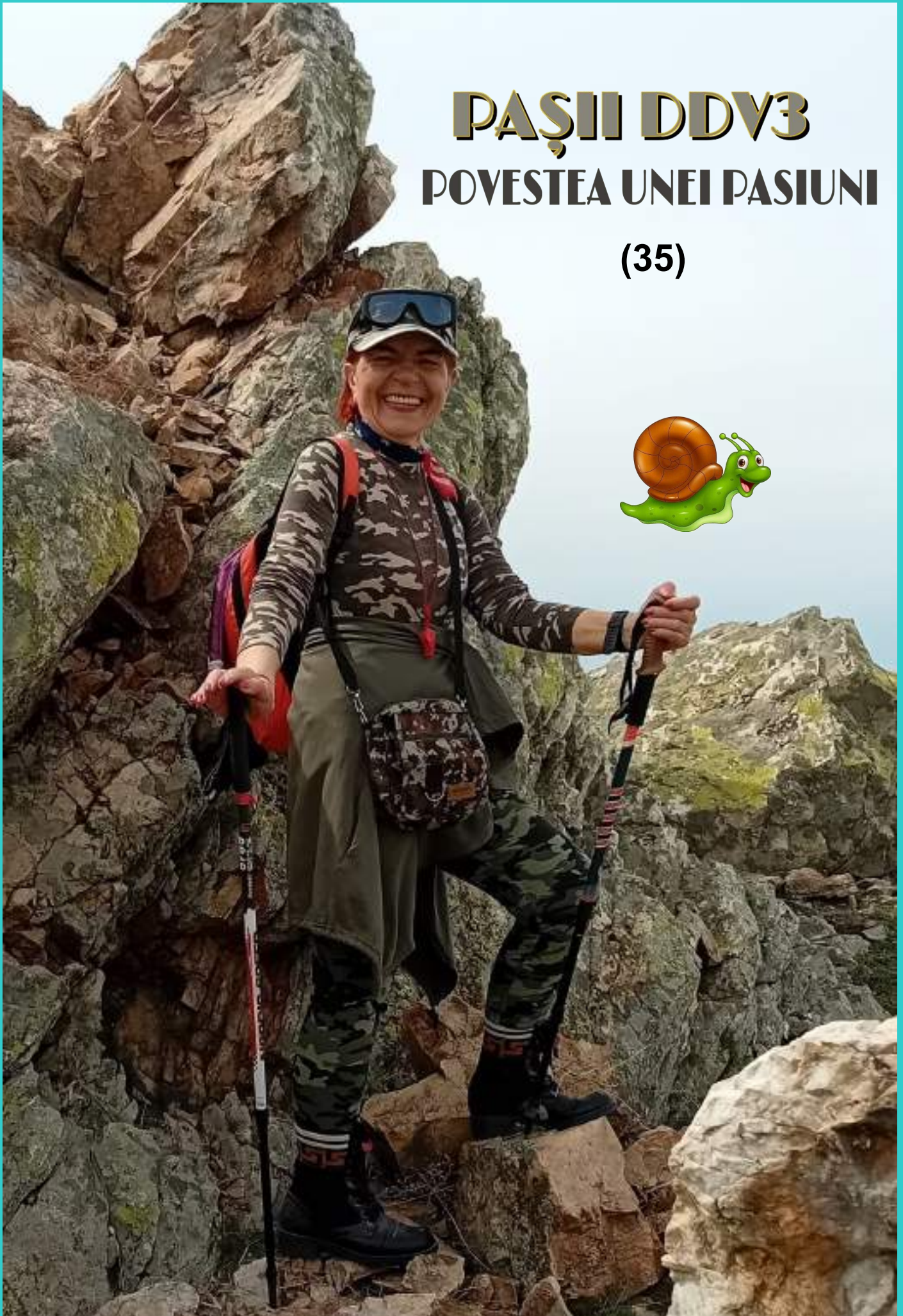
„Una dintre primele condiții
ale fericirii
este ca legătura dintre om și natură
să nu fie întreruptă”.

Lev Tolstoi

PAȘII DDV3

POVESTEA UNEI PASIUNI

(35)

Salutare, DDV3,

10.05.2024 - Dimineața, după micul dejun, „facem un miting” (prietenii știu ce e) în livada de măslini, un loc scăldat de soare, în care părem niște turiști cumiți care se bucură de tihna locului, nu niște pelerini care peste câteva minute, cu rucsacul în spate, vom ataca urcușul spre Gambassi Terme. Ne folosim de această oază de liniște, pentru a căuta cazare în San Gimignano, destinația noastră de astăzi.

Mândica găsește, într-un târziu, o cazare pentru tot grupul la o Mănăstire de maici din interiorul „Cetății cu Turnuri”.

Facem o ședință foto și ne despărțim cu greu de frumosul și liniștitul loc. Cum ieșim pe poarta ostellului ne angajăm în urcușul abrupt care duce la Gambassi Terme.

Aici ne oprim în piața centrală, pentru a admira priveliștea ce se întinde la picioarele noastre, dar și pentru a savura o cafea „americano-italiană”, cu care ne-am obișnuit deja. Undeva înspre S/E se văd bine turnurile reprezentative ale cetății San Gimignano. Par aproape, dar sunt la 14 km și soarele a început să ardă. Coborâm din Piața Centrală și ghidați de marcajele dese ale Viei Francigena ieșim din cetate pe drumul spre Pancole, localitate intermediară în traseul de astăzi.

Drumul este folosit mai ales de pelerini, pe jos sau cu bicicleta, și străbatem cei 7,5 km trecând printre vie bine lucrate, întâlnind mai multe „Azienda Agricola” care ne îmbie să le degustăm vinul. Aflăm că vinul fiecărei ferme are alt gust, deși strugurii sunt aceiași, grație rețetelor diferite ale căror secrete sunt păstrate cu sfințenie. Nu ne putem apuca de degustat, deși inima ne dă ghes. Ne propunem să revenim pe aceste meleaguri cu acest scop.

Pancole este un sătuc cu puține case răsfirate printre chiparoșii care străjuiesc drumul, cu oameni liniștiți care la această oră își fac siesta, privind din balansoarele așezate la umbră strădania pelerinilor ce merg spre San Gimignano. Sunt obișnuiți cu această priveliște chiar dacă pelerinii sunt mereu alții.

Ieșim din grotă, ne răcorim la cișmeaua pe care parcă Dumnezeu a așezat-o acolo și ne așternem la drum. Urcăm de la 280 m la 400 m și de aici vedem ținta călătoriei noastre de astăzi, orașul cu 7 turnuri. După 4 km ajungem la San Gimignano și, în drum spre Mănăstirea care ne va caza, trecem printr-o piață în care sunt expuse multe mașini de epocă foarte bine întreținute. Le admirăm și le fotografiem pentru prieteni. Găsim Mănăstirea de măicuțe, grație aplicației folosite de Mihăiță, dar și datorită unei indicații seci a unui localnic: „La semafor”. Într-adevăr Mănăstirea se află în dreptul unui semafor care reglementează circulația pe străduțele înguste ale cetății.

La recepție o maică mai în vârstă, foarte vorbăreță, ne felicită pentru drumul nostru și ne cazează în două camere cu 4 paturi suprapuse, dar cu baie proprie. Un lux de care profităm imediat.

Așa da, acum putem ieși să vedem frumoasa cetate ale cărei turnuri au devenit celebre în regiune și nu numai. Clar, este o destinație de cel puțin o săptămână, cu vizite dese la fermele viticole din împrejurimi. Ne promitem să încercăm odată și această experiență.

Ne hotărâm să mâncăm ceva și ne oprim la o „Bodega” micuță, cu 9 locuri, unde în afară de noi mai sunt doi tineri probabil în luna de miere, care au lumea lor.

Patronul, ospătar/bucătar/gazdă, ne face să petrecem în micuțul local mai multe ore decât ne propuseserăm. Noroc că locația nu este departe de Mănăstirea la care suntem găzduiți. Noroc sau nenoroc, pentru că mulți vor acuza dimineață cina îmbelșugată cu purceluș de lapte stropit cu chi-anti, vinul toscan potrivit pentru așa ceva.

11.05.2024 - Dimineață ne facem niște pachetele pentru drum și, după ce mai dăm o tură prin cetate, pornim spre Cole Val Dielsa, unde am găsit cazare cu greu. Pățiți de seara trecută, mâncăm în traseu, înainte de cazarea de la Mănăstirea San Franciscotos. Mănăstirea impresionantă arhitectural, cu holuri largi și camere generoase, pare populată doar de pelerini.

Dușurile comune sunt undeva, la capătul unui hol, destul de departe de camere, dar avem apă caldă și asta ne ajunge. Leșim pentru a vedea cetatea, care se vede de la ferestrele înalte ale Mănăstirii și găsim cu greu o masă la unul dintre multele restaurante deschise, dar cu regim de rezervare. Este sâmbătă. Suntem mai cumpătați de această dată și drumul mai lung până la paturi ne ajută să dormim bine pentru a putea ataca ultimele două etape de pe Via Francigena, pe care ne-am propus să le parcurgem anul acesta.

(Va urma)

PE-UN PICIOR DE PLAI, PE-O GURĂ DE RAI

ALMATY

Tania Nicolescu

La ora convenită cu ghidul, ne-am încărcat în vanul cu care veniseră bagajele și am pornit către aeroport. Până aproape de ora plecării am tot făcut drumuri între ghișeele de informații și tabelele ce afișau ora plecării cursei noastre, întrucât informațiile oferite păreau să fie contradictorii, timp în care am avut răgazul de a iscodi cu ochi curioși și admirativi portul tradițional al pasagerilor din sălile de așteptare, străduindu-ne să-i fotografiem cât mai discret, pentru a nu-i stânjeni și a le crea o impresie proastă. Dar aveam și ce vedea în jurul nostru!

În sfârșit, la ora înscrisă pe biletele noastre, avionul s-a ridicat și a pornit spre ceea ce cândva - căci așa spun legendele - a fost locul în care creștea pomul al cărui rod a fost atât de ispititor pentru strămoșii noștri Adam și Eva, încât au fost tentați să încalce porunca primită, și au cedat insistențelor șarpelui. Iar aceste loc poartă numele de **Almaty**, care în limba kazahă înseamnă orașul merelor, pentru că, în regiunea în care s-a dezvoltat acest oraș de la poalele munților Tian Shan, există o mare diversitate genetică printre soiurile de mere sălbatice ce cresc în această zonă, considerată a fi casa ancestrală a mărului (*Malus sieversii* sălbatic de aici considerându-se a fi strămoșul mărului domestic actual).

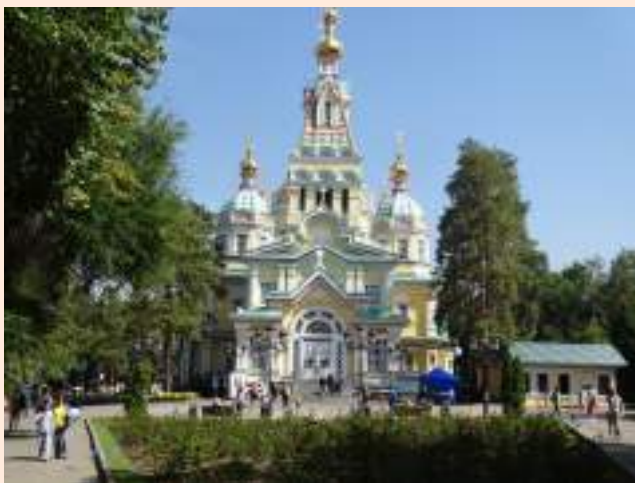
Aici s-au stabilit cu cca. 1000 de ani î.Hr. primele triburi de crescători de vite și fermieri, dovadă fiind numeroșii tumuli în care au fost găsite rămășițele acestora, printre care și vestitul războinic, „Omul de aur” care aparținea tribului Saka și care, devenit simbol național, împodobește Monumentul Independenței din Piața Republicii. Doar că, mănoasa zonă s-a dovedit a fi de-a lungul vremurilor și foarte nesigură, din cauza unui grad ridicat de seismicitate, numeroase cutremure distrugând în câteva clipe aproape în totalitate - s-ar putea spune aproape ca în legenda meșterului Manole - ceea ce oamenii reușeau să înalțe peste ani. Și sunt amintite distrugătoarele cutremure din 1867 și din 1911 sau scurgerea de noroi de pe versanții muntoși din 1967. Se spune că unul dintre motivele pentru care a fost mutată capitala statului din Almaty în Astana a fost tocmai acest grad crescut de seismicitate al regiunii. Am aflat că, și în acest an, în data de 4 martie a avut loc un cutremur de gradul 5 pe scara Richter. Dar bine că am aflat despre el mult mai târziu, după ce deja reveniserăm în țară, pentru că probabil am fi exclus orașul din traseul programat. Am ajuns destul de târziu la hotelul care ne-a întâmpinat cu o atmosferă... becaliană, strălucind a țiplă - oare une am mai văzut noi așa ceva? - ceea ce ne-a înveselit, stârnindu-ne zâmbetele. După cazare, ne-am gândit ca până spre seară să începem cu o scurtă vizită prin oraș, începând cu parcul Pamfilov, ce părea - după spusele recepționerei - să fie prin apropiere și unde știam că vom putea vedea și renumita catedrală Zenkov (după numele arhitectului care a construit-o), a doua cea mai mare biserică ortodoxă din lemn, din lume. Este totodată și cea mai mare

biserica ortodoxa din țară, iar unicitatea sa constă în faptul că este construită în întregime din lemn și fără a se utiliza cuie. A fost construită între anii 1904-1907, iar interiorul și exteriorul său bogat decorate sunt caracteristice bisericilor rusești. Biserica este printre puținele clădiri din oraș care au supraviețuit devastatorului cutremur din anul 1911.

Dar să ajungem în parc s-a dovedit o misiune ușor de descris în vorbe, însă tare greu de aplicat în practică, pentru că, și aici, vârsta și condiția fizică ne-au dat bătăi de cap unora dintre noi și, pe parcursul traseului care după spusele localnicilor întâlniți în drum, era doar așa... la o zvârlitură de băț, sau după primul colț..., am fost nevoiți să abandonăm încercarea de a ajunge pedestru și fiindcă nu aveam acces la internet, a trebuit să apelăm la bunăvoința unei vânzătoare din cel mai apropiat magazin, care, cu amabilitate, a acceptat să ne cheme două taxiuri. Doar că, degeaba a fost toată bunăvoința dacă ea se pare că nu a înțeles prea bine care era destinația noastră. Și așa, după un drum nu prea lung, taximetriștii au oprit amândoi pe o stradă pustie, arătându-ne în stânga ceea ce credeau ei că solicitaserăm noi. Și am privit, nevenindu-ne să credem ce vedeam! Era un sediu ONU!

Degeaba am spus noi că e o greșeală, că nu acolo trebuia să ajungem, că, în sfârșit, mai facem o cursă până la locul solicitat inițial, pentru că șoferul din prima mașină, nu și nu, ne cerea să -i eliberăm mașina că el și-a făcut datoria și mai avea o altă cursă de făcut. Noroc cu cel de-al doilea taximetrist care s-a dovedit a fi mai maleabil și a acceptat până la urmă să ne ducă, lăsându-ne în sfârșit lângă o stație de metrou, de unde am ajuns apoi ușor lângă parcul Pamfilov. Metroul este sigurul din țară și nu are prea multe stații. Parcul Pamfilov are ca principală atracție vestita catedrală Zenkov, sau catedrala Înălțării Domnului, ai cărei pereți sunt construiți din lemn de molid albastru de Tian Shan. În timpul regimului sovietic, aceasta a servit ca sală de concerte și expoziții, iar turla ca post de radio.

Tot în acest parc se află și monumentul dedicat celor 28 de eroi din Almaty care au luptat pentru apărarea Moscovei în cel de-al Doilea Război Mondial sub comanda generalului Pamfilov, dar și monumentele închinatelor celor ce s-au jertfit în Primul Război Mondial și ale celor căzuți în Afganistan. O flacără veșnică străjuiește monumen-

tele închinatelor eroilor știuți și neștiuți ai conflagrațiilor, cu siguranță deloc dorite de poporul cărora ei îi aparțineau.

În apropierea parcului am avut norocul de a găsi câteva taxiuri - ne-am dat seama că sunt taxiuri pentru că am observat câțiva turiști care negociau tarifele curselor, pentru că altfel, în afara celor de la firma lor, Yandex, celelalte taxiuri nu poartă niciun însemn distinctiv și singura modalitate de a găsi o mașină este să stai la marginea trotuarului cu mâna întinsă, așa cum ne-au spus localnicii – și unul dintre noi, obosit deja, a plecat către hotel. Cei care-am rămas, după ce am ieșit din parc și am mai făcut câțiva pași în dreapta sau în stânga, în speranța de a mai găsi un taxi și pentru noi, dar până la urmă, am oprit un tânăru (după metoda deja cunoscută și din emisiunea pe care am urmărită-o deseori cu plăcere, Asia Express), care, extrem de amabil, nu doar că ne-a chemat un taxi, dar a și așteptat lângă noi până când a văzut că ne-am urcat în el.

A trebuit să recunoaștem că un astfel de gest ar fi foarte rar pe la noi. Impresionați, i-am mulțumit și ne-am îndreptat către K k-T be (Dealul verde), aflat la marginea orașului, deal pe care, de la cei 1100 metri altitudine se înalță turnul de televiziune înalt de 371 de metri. Iar până acolo am urcat cu telecabina.

Odată ajunși, fiind deja flămânzi, am pornit să urcăm panta care ducea către el, în speranța că vom găsi un loc unde să mâncăm ceva și apoi să urcăm în turn pentru a fotografia împrejurimile, ignorând roata Ferris din apropiere, care nu ni s-a părut atractivă. În scurt timp am întâlnit un mic grup adunat în jurul monumentului închinat grupului muzical Beatles, pe care l-am fotografiat și noi și apoi ne-am continuat drumul.

Parcul de distracții forfotea de lume, însă foamea ne făcea să nu avem ochi decât pentru ceea ce însemna mâncare și, în sfârșit, am găsit o terasă unde am rămas să bem un ceai și să mâncăm ceva. Așteptându-ne ceaiul aromat pe terasa care ne oferea o superbă panoramă asupra orașului, am făcut câteva fotografii, putând să observăm cu această ocazie cât de poluat este orașul.

Și în următoarele zile, în deplasările noastre prin oraș aveam să simțim că aerul, mai ales în unele zone, era înțepător și chiar sufocant. Și așa cum am citit, orașul a dezvoltat o serioasă problemă de poluare, astfel încât, încă din 1995, depășise de peste 20 de ori standardele de poluare atât din Kazahstan, cât și din Europa. Iar în anul 2008, Almaty s-a situat pe locul 9 în clasamentul celor mai poluate orașe din lume. Un șofer de taxi care ne-a auzit remarcile făcute, ne-a explicat că în Almaty, cei care au bani sau sunt suspuși, nu locuiesc în oraș, ci își construiesc casele pe versanții din jurul orașului. De altfel, despre această problemă am văzut la televizor (într-una dintre nopțile în care așteptam să se mai domolească patosul pentru karaoke de la parterul hotelului), o emisiune în care se vorbea despre această calamitate a orașului, care-i împingea pe oameni să își construiască locuințele tot mai sus, pe dealuri, înghesuindu-și casele unele în altele, întrucât corupția autorităților (despre care se vorbea cu mult curaj), permisesese construirea acestora fără vreun plan urbanistic, astfel încât, săparea fundațiilor noilor locuințe ajunsese să afecteze fundațiile celor construite anterior, prefigurând un viitor dezastru, în cazul unui cutremur mai puternic.

Plecând de pe K k-T be, pentru că în acea zi nu se putea urca în turnul de televiziune, nu am ratat ocazia de a da iama prin micile du-ghele, cu  nc ntarea unor veritabile reîncarnări ale lui Aladin, în fața ispititoarelor mărfuri. Doar că seara era pe-aproape  i, ca să nu ne devină  i mai dificil să ne orientăm prin oraș – căci, a a cum se știe, atunci toate pisicile devin negre - am cobor t cu telecabina  i privind în jur, am obser-vat că se s rb toarea ceva. Era multă lume ce p -rea să se fi adunat la un spectacol, muzică, baloa-ne, flori... era ziua orașului, a a cum ne-a explicat grupul de poli i ti spre care ne-am îndreptat bu-curo i nevoie mare că iar avea cine să ne coman-de un taxi spre hotel.

Ceea ce ace tia au  i făcut, cu multă ama-bilitate. Odată ajun i, ne-am pregătit de culcare sper nd că p n  a doua zi, odihnindu-ne, vom putea fi în formă maximă. Vise! Chiar la parterul hotelului aflat par ial în renovare (bine că pe par-cursul perioadei petrecute în Almaty lipseam cam toată ziua din hotel) clubul de karaoke  i

reîncepea programul - de calvar - cu puternicele bubuituri ale tobelor ce străbăteau fără niciun efort toate plan eele. Dar ideea de a schimba etajul  i camera, de a face  i desface din nou ba-gajele, s-a dovedit a fi mult mai descurajantă de-c t aceea de a str nge din din i  i a a tepta ur-m toarea diminea .  i-n următoarea zi, ce a so-sit luminoasă  i sur z toare, am solicitat recep i-onerei un van care să ne ducă spre Medeu, aflat la 25 de km de Almaty, loc în care se află un mare complex sportiv, ce include un patinoar aflat la 1691 metri deasupra nivelului mării, fiind socotit cel mai mare patinoar din lume aflat la  n l ime.  n tribunele sale încap mai bine de 10.000 de per-soane. De aici, ne-am luat biletele la telegondola care ne-a dus către Shymbulak, cea mai mare sta iune de schi din Asia Centrală.

Cu acest bilet, care a costat doar 60 de lei în banii noștri, ne-am dus pe rând la cele trei platforme, situate: prima la 2260 m, a doua la 2630 m și ultima la 3200 m deasupra nivelului mării, de unde am admirat frumusețea priveliștii și, în depărtare, cel mai înalt vârf muntos al lanțului de munți Zieliski Alatau, parte a Tien Shanului.

Multă lume alesese în acea zi să meargă în Shimbulak și, privind în jur, vedeai înfățișări atât de diferite, iar limbile pe care le auzai vorbindu-se te făceau să crezi că întreaga Asie își dăduse întâlnire în acea zi pe munte.

Pe drumul de întoarcere, ne-am dorit să nu mai luăm telecabina care avea geamurile cam prăfuite și chiar zgâriate de la crengile copacilor ce crescuseră pe traseul său și, ca să reușim să facem fotografii mai bune, ne-am gândit că ar fi mai bine să luăm scaunele folosite de schiori. Dar, spre surpriza noastră, cel care răspundea de platforma de pe care ar fi trebuit să plecăm, ne-a refuzat spunând că nu ia... pensionari(!). La început am avut o reacție de perplexitate, pe care sesizând-o, omul ne-a explicat că este periculos, și arătându-ne că scaunele nu erau protejate de vreo bară sau vreo chingă, a precizat că ar putea

exista situații în care vârstnicii s-ar putea simți amețiți și ar fi în acest caz în pericol. Am acceptat pe jumătate convinși statutul de amețiți – oricum, nu-l puteam obliga - și ne-am întors la punctul de plecare cu telecabina. Pe drumul de întoarcere, una dintre persoanele aflate în cabină, auzindu-ne vorbind între noi și intrigată de asemănarea limbii vorbite cu limba italiană (fusesse în vizită în Italia), a fost interesată să afle de unde suntem și, așa, din vorbă în vorbă, până să ajungem jos, s-a oferit să ne cheme o altă mașină care să ne ducă la hotel. Pe traseu, nu am pierdut ocazia de a opri la un centru de informare turistică, unde am solicitat o ofertă pentru o excursie în împrejurimile orașului. Odată ajunși lângă hotel, am intrat într-un mic restaurant aflat în apropiere și ne-am răsfățat degustând din nou faimosul ceai de Tașkent, iar înainte de a merge la culcare - pentru că dejunul continental servit în camera hotelului nu ne mulțumise, am vizitat din nou un supermarket din apropiere în care puteai găsi orice, chiar și lapte de iapă și de cămilă. Din curiozitate l-am încercat pe cel de cămilă, însă m-a dezamăgit; era foarte acru.

În cea de-a treia zi, am fost luați de la hotel de doi tineri angajați ai agenției turistice contactate prin centrul de informare turistică, care ne-au dus să vedem canioanele. Kazahstanul are un relief foarte diversificat. În est sunt munții Tien Shan și Altai, dar centrul țării este o zonă deșertică aproape nelocuită. La imensa sa suprafață de peste 2.700.000 km², Kazahstanul ocupă locul 62 în lume în ce privește numărul de locuitori (puțin peste 17.000.000) și are o densitate de aproximativ 6 oameni/km².

Așa că nu ne-am mirat când mașina a mers și a tot mers, fără să putem vedea nimic în jur, în afara unor dealuri domoale și golașe care ne aminteau de peisajele Armeniei.

Într-un târziu, mașina a oprit într-un loc în care, parcă picată din cer ca un OZN, ni s-a arătat în fața ochilor o iurtă singuratică. Un samovar fumega de zor, așezat dinaintea a ceva ce părea că ar fi vrut să fie o prăvălie. Câteva pachetele de dulciuri și nelipsita brânză uscată țineau loc de marfă, care ar fi putut tenta poate doar pe vreun călător rătăcit prin aceste locuri aride, fără de hrană sau apă. Ghidul ne-a indicat pe unde să mergem, atrăgându-ne atenția să privim în jos, dar fără să ne apropiem prea mult de margine. Acolo, pe fundul unei văi înguste mărginite de uriașele stânci înnegrite, se strecura repezindu-se, pufnind furioasă și încolăcindu-se din loc în loc ca un uriaș șarpe verzui, apa unui râu.

L-am urmărit un timp, cum se pierdea undeva, departe, și-apoi privirile au poposit peste pământul arid din jur, acolo unde, strecurându-se printre bucățile de gresie, își înălțau cu calm petelele gingașe spre cerul îndepărtat, câteva floricele galbene. Tulpinile lor firave se aplecau ușor în bătaia vântului. În fond, ce atâta agitație? - părea să spună legănarea lor grațioasă.

Și-am pornit mai departe și, treptat, pe marginea drumului au început să apară și alte flori, la fel de delicate, cu nuanțe roz pal, care înveseleau tot peisajul. O adevărată oază apărută ca din senin în pustiu. Probabil apa era pe aproape, căci ne îndreptam spre lacul Kolsay. Nu ne-am putut abține și am coborât pentru a le fotografia.

Și-apoi, mai departe, pe drumul de pământ plin de hârtoape. Pe măsură ce ne apropiam de lacul Kolsay, au început să apară munții ce se acopereau de păduri tot mai dese, pajiștile pe care din loc în loc vedeai mici grupări de iurte, caii.

În apropiere, pe un panou, imaginile cu păsări și animale atrăgeau atenția asupra bogăției faunei din acea zonă. Nu am zăbovit prea mult și după ce un microbuz ne-a luat de jos de pe malul lacului ca să ne urce pe creasta dealului unde ne aștepta mașina, am pornit mai departe, către cañionul Lunii, numit astfel pentru că peisajul din jur pare, în mare parte, selenar.

Toate vorbeau despre stilul de viață nomad al cazahilor, buni călăreți, adevărați stăpâni ai întinselor stepe. Curând am ajuns și la lacul înconjurat de umbra pădurii. Lacul face parte dintr-o salbă de alte trei lacuri de origine tectonică, formate între anii 1878 și 1911, care se află în Parcul Național Kolsay Laks (la cca.120 de kilometri de Almaty) și sunt denumite pentru frumusețea lor „Perlele Tian Shan-ului”. S-au format de-a lungul râurilor Kolsay și Kaindy, au adâncimi de la 50 la 80 de metri și sunt situate la altitudini diferite: pe la 1818 m cel mai mic, la 2252 m cel mijlociu, iar spre granița cu Kirgistanul la 2850 m se află Kolsayul superior. Mai există și lacul Kaindy, însă nu am ajuns acolo, ghizii ținând cont de faptul că în program aveam să vedem obiectivul care ne va ocupa o mare parte din timp. Din salba de lacuri, am văzut doar Kolsayul mijlociu. De-a lungul malului sunt scări de lemn pe care se poate coborî ușor (mai greu e cu urcatul), iar în apropiere sunt câteva mici cafenele și o herghelie de cai care-și așteaptă doritorii de drumeții călare, dar și câteva bărci cu motor pentru plimbările pe lac.

Ne-am oprit pentru scurt timp și acolo fotografiind – e drept, nu prea impresionați de această dată - râul cu aceeași nuanță de smarald a apelor, dar, totodată, cam tensionați, căutând din ochi și acea facilități pe care și-o doresc turiștii contemporani; o toaletă. Nimic. Opreau din când în când mașini care intrau într-o iurtă din apropiere și se întorceau cu bidoane pline de lapte. Intrigată, am mers acolo și am întrebat proprietarul dacă nu cunoaște el cumva, unde s-ar afla ceea ce ne doream. Mi-a răspuns că sus pe dealul abrupt din spatele iurtei, acolo unde se vedea statuia unui cal – se pare era proprietarul unei herghelii și vindea lapte de iapă – se află casa lui.

Mda... Puțin probabil că și-ar fi dorit careva dintre noi, mai ales după drumul obositor de până acolo, să-și supună genunchii la efortul de a urca ceea ce părea a fi pentru noi un adevărat Everest miniatural. Cum proprietarul iurtei mă tot îndemna să cumpăr lapte, l-am refuzat întâi, spunându-i că încercasem deja laptele de cămilă luat de supermarket. A râs, spunând că ceea ce se vinde la supermarket nu este bun și mai bine aș încerca să văd ce gust are laptele proaspăt de iapă. Aruncând o privire spre găleata cu lapte și spre paharul de o curățenie îndoielnică în care deja luase din găleată puțin lapte tot insistând să-l gust, mi-am luat inima în dinți, spunându-mi că o singură înghițitură n-ar putea să-mi pricinuiască prea mult rău.

Dar ceea ce am simțit, s-a putut citi imediat pe fața mea după ce refuzând, am ieșit din iurtă, și a stârnit hohotele de râs ale celorlalți. Se lăsase frigul și am pornit din nou pe drumul străjuit - așa cum mai văzusem și prin alte locuri - de leopardul zăpezii.

Vântul se întetise destul de bine când am oprit într-o parcare, în care am văzut multe mașini. În jur, nu se mai zărea nimic altceva. Doar imensitatea pustietății. Ghidul ne-a condus zorit către niște scări ce coborau într-un canion. Inițial nici nu am vrut să cobor - mormăind mai mult pentru mine -că pietre, pietre și iar pietre, văd destul de bine și de sus.

Desigur, știam că ajunseserăm la canionul Charyn, însă ceea ce nu aflasem încă despre el era faptul că este considerat un fel de Grand Canyon al Asiei Centrale, având o lungime de cca. 50 de kilometri și o înălțime a pereților săi stâncoși de până la 300 de metri. Culoarele stâncilor, chiar dacă în lipsa luminii soarelui - cerul era apăsător și aproape plumburiu - nu își schimbau, așa cum se spune, nuanțele, aveau totuși o uimitoare și intensă culoare roșiatică. Am privit în lungul văii al cărei capăt nu se zărea și, până la urmă, la insistențele ghidului care părea să nu înțeleagă deloc ce nu ne place, am coborât. Apoi, cam într-o doară, cum observasem că fac și alți turiști, am luat-o pe jos înspre locul în care, așa cum ne explicase ghidul, era un râu. De jur împrejur, doar stâncile roșiatice sculptate de ape și vânt păreau că se adună în jurul nostru, lăsându-ne ca loc de trecere doar o cărare pe alocuri foarte îngustă. Ghidul însă, ne-a strigat să ne întoarcem, pentru că până la râu era cale lungă și urma să vină o mașină de teren să ne ducă până acolo. Am acceptat și, curând, o trăboanță din care păreau că se desprind toate piesele a apărut plină cu turiști.

Ne-am urcat și, mașina, tot smucindu-se și sărind ca un cangur printre hârtoapele drumului, ne-a dus până la o pajiște la capătul căreia apele repezi ale râului Charyn verzi ca smaraldul continuau să adâncească albia săpată cu trudă de-a lungul miilor de ani, prin ceea ce se numea Valea Castelelor, căci de sus, ca niște străjeri ce păreau să supravegheze zona, stâncile de gresie sculptate în forme felurite, unele părând a fi castele în miniatură, încă se mai înălțau spre cer, sfidând temutele și nimicitoarele forțe ale naturii – vântul, ploile, sau torențele de apă ce se formau și mai năvăleau din când în când, pe unele dintre văile acum pustii.

Într-un târziu, pentru că deja începea și o ploaie mocănească, ne-am grăbit să ne suim în prima mașină care sosea deja cam goală, turiștii alegând să se refugieze la un ceai sau la o cafea fierbinte în spațiul primitiv de lângă parcare. Noi am ales să nu mai întârziem, drumul de întoarcere fiind destul de lung, așa că ne-am îndreptat spre hotel, știind că a doua zi trebuia să luăm avionul către următoarea destinație – orașul Aktau de pe țărmul Mării Caspice. Și încă nu vizitaserăm ceea ce se numea Bazarul Verde, o mare piață din inima orașului. Așa că dis-de-dimineață am solicitat iarăși un taxi care să ne ducă la acest adevărat bazar oriental din Almaty. Plecaserăm inițial cu ideea de a găsi – lucru destul de rar în Kazahstan – câteva albume cu fotografii ale orașului sau țării, însă când pui piciorul într-o piață orientală, începi să te simți ca o muscă prinsă într-o pânză de păianjen, căci ochii văd, inima cere și devine din ce în ce mai greu să-ți dezlipești picioarele din pragul nenumăratelor prăvălii și secunde se fac minute, iar minutele vor să se metamorfozeze în ore, dacă le permiți... Însă cum știam că nu avem prea mult timp la dispoziție, ne-am mulțumit doar să scanăm pe sărite câteva sectoare ale bazarului, evitând cu dibăcie – spre regretul nostru de mai târziu, căci este bine să nu lași ocazia să se piardă atunci când o întâlnești, pentru că este foarte posibil ca o a doua ocazie să nu mai apară, așa cum de altfel s-a și întâmplat – mâinile care ne întindeau tot felul de ispite frumos ambalate.

Așa că: „Piei, ispită!” – și ne-am grăbit să părăsim cât mai repede bazarul, pentru a ajunge la timp la hotel.

Dar pentru că șoferul angajat de această dată era mult mai vorbăreț decât ghidul din ziua anterioară – care părea că nu stăpânea prea bine nici engleza, nici rusa, și nu ne-a dat impresia a fi un ghid profesionist, deși fusese trimis de agenția de informare turistică – și ne-a plăcut mult când am observat că este atent la tot ce facem, venind cu informații despre ceea ce observa că ne interesează, l-am rugat să vină și după prânz ca să ne ducă la aeroport.

De la el am aflat despre păsările pe care le tot fotografiam în fața hotelului, observând că nu par a fi deloc deranjate de prezența omului, fiindu-se ținătoare prin preajma lui ca și cum lumea le-ar aparține doar lor, că sunt o specie endemică, provenită din Asia de sud (Mina comună - *Achridotes tristis*), un soi de grauri care se hrănesc cu orice, nu doar cu insecte și, adaptându-se la mediul urban, cu instinctul lor de prădător, aproape că au exterminat vrăbiile din Almaty pentru că le distrug acestora ouăle și puii.

Pe drumul către aeroport, străbătând bulevardul Nazarbaev ne-a uimit oferindu-ne din mers informații despre clădirile pe care le vedeam în jur, cum ar fi cea a Business Center, strălucitor în nuanțele sale azurii, sau a Arenei Halyk - Palatul de gheață - unde există o arenă pentru patinaj artistic sau hochei, dar care poate fi utilizată și pentru alte sporturi.

Bulevardul Nazarbaev

Business Center

Arena Halyk

În proiectele de viitor le orașului, autoritățile au în vedere să dezvolte un oraș fără periferie, care să permită locuitorilor săi un acces mai facil la locuințe, așa că orașul se tot extinde înglobând alte și alte construcții noi.

Și așa, nici n-am băgat de seamă când a trecut timpul și am reușit să parcurgem lungul drum până la aeroportul despre care noul și simpaticul nostru ghid ne-a oferit din nou informații interesante. După ce am ajuns ceva mai greu în aripa de plecări, pentru că aeroportul era în renovări și modificări, am răsuflat ușurați pentru moment. Încă nu aflaserăm vestea că ora plecării fusese amânată și că urma să mai fie amânată încă de două ori de către compania locală de zbor. Dar au fost măcar amabili și, la solicitarea noastră, au luat legătura cu hotelul care ne aștepta la o cu totul altă oră, ca să le comunice că urma să ajungem cu mult mai târziu decât de așteptau. Și am ajuns pe la ora două, în plină noapte. După ce șoferul ales (era nevoie de un van și nu se găsea niciunul la acea oră), ne-a uimit cu dex-

teritatea sa de a îndesa în mașină – inclusiv în portbagaj, printre bagaje – cele cinci persoane, având fiecare câte două valize sau geți de voiaj, am privit tot drumul tăcuți pe geam ceea ce se putea vedea pe străzile pe care le străbăteam. Ne întrebam ce fel de sat sau comună o fi Akatau, pentru că aceasta era impresia pe care ne-o lăsausă clădirile din jur. Aveam însă să ne schimbăm părerea a doua zi, când am înțeles că hotelul era situat cam spre periferie, dar cu orașul... era cu totul altă poveste, pe care urma să o aflăm ulterior. Până atunci, ne-am bucurat de operativitatea cu care recepționera, abia trezită din somn, ne-a repartizat camerele. S-au mai auzit doar lătrăturile a doi câini din curtea interioară a hotelului, care n-au pierdut ocazia de a-și manifesta vigilența, și-apoi s-a lăsat tăcerea, iar noi am căzut într-un somn ca de plumb.

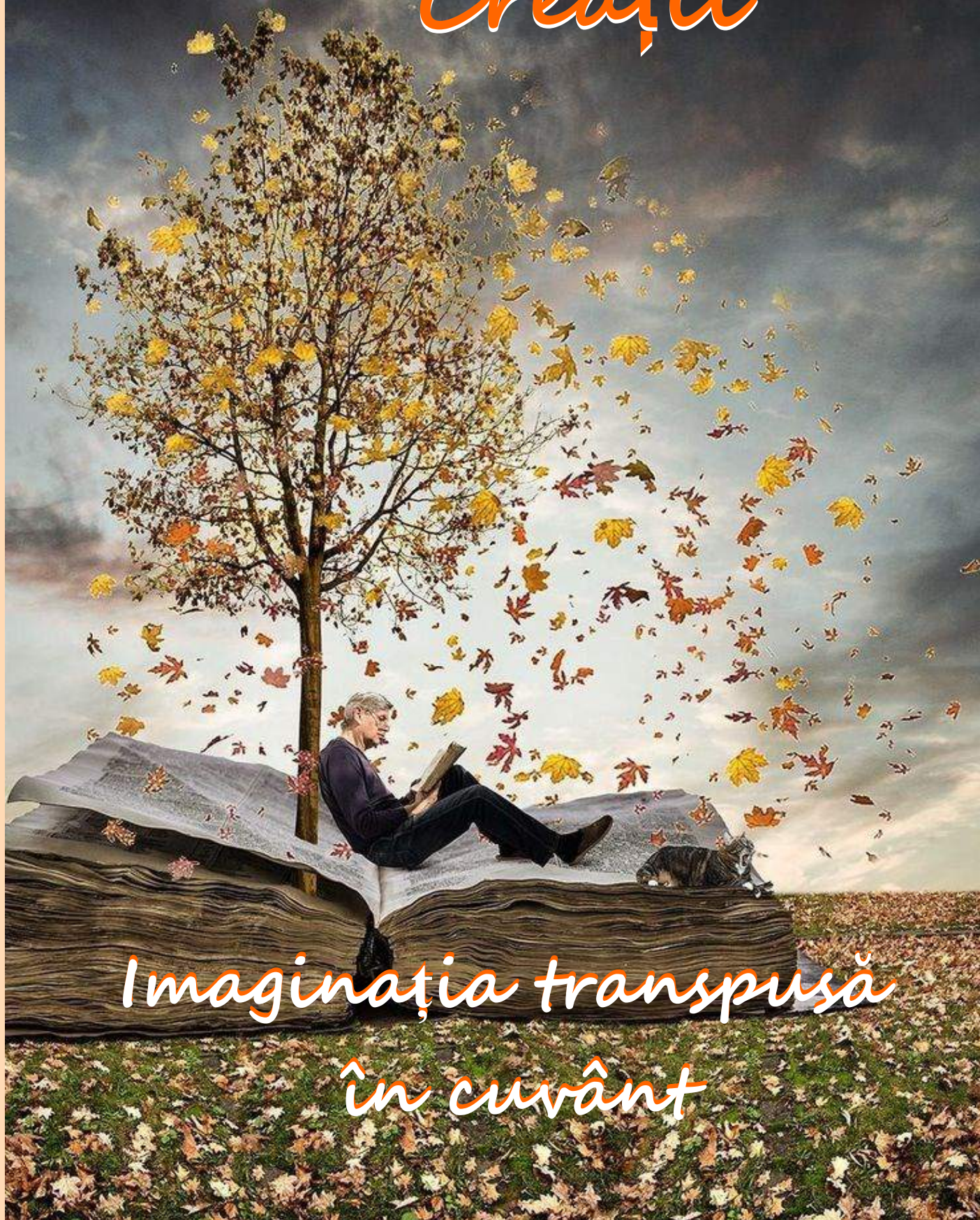

Parcul Zenkov

Catedrala Zenkov, din Almaty

creații

Imaginația transpusă
în cuvânt

Ultima dorință

Victor-Nicușor Dragomir

Drumul urcă sprijinit de o stâncă golașă. La o aruncătură de băț, gardul din nuiele își înclină creasta într-o reverență fatală. Poarta din lemn este singura pavază. Bătrânul o deschide cu o mișcare înceată, accentuând scârțâitul. Se căznește să-și amintească unde a ascuns unsoarea, însă renunță repede. Privește prispa deformată de vreme și oftează.

„Poate astăzi”, rostește în gând. Ridică privirea către cer și ochii adânciți de riduri zămislesc lacrimi pe obraji îngălbeniți de vreme. Adulmecă aerul căutând amintiri. Privește papucii de culoarea prafului, apoi șosetele găurite în dreptul degetului mare. Pornește către casă lăsând dâră în colbul bătăturii. De mult nu-l mai ascultă piciorul stâng. S-a obișnuit cu el și îl poartă asemenea unei poveri lăsată trupului încercat. Mâna dreaptă se agață de stâlpul din lemn, în locul unde este sculptat anul în care a fost ridicată.

Mușcata de la fereastră îl privește printre frunze.

- Vin acum, șoptește gândindu-se la cana cu apă de pe masă. O iubește pentru că îi poate spune orice. Floarea ascultă tăcută și își unduiește tulpina discret în semn de respect. Îi știe toată viața, o moștenire atât de importantă. O udă încet, lăsând apa să coboare peste frunze prin buza teșită a câinii din metal. Îi spune o poveste despre timpuri apuse, apoi se așază în pat, cu fața în sus. Privește printre grinzi și începe să fredoneze o melodie. E felul lui de a gândi. Ar vrea să știe unde îi sunt ochelarii. Legați cu ață, dar încă solizi. Cu ramă de culoarea piersicii coapte, cu lentile groase de care a râs acum câți ani? Nu-i mai găsește, deși cele două

camere sunt sărăcicioase, fără multe cotloane unde s-ar putea ascunde.

- Poate afară, rostește neconvincător. Se minte frumos, apoi îl cuprinde somnul. Se lasă purtat pe aripi din care nu ar mai vrea să scape. Aude scârțâitul porții, apoi pași și ușa se deschide. Un trup de lumină se oprește încrețind covorul din iută.

- Ai murit, Iacobe! își spune.

- Ești între lumi, răspunde vizitatorul. Sunt îngerul tău, dar nu sunt singur.

Într-o clipă fereastra se întunecă. O umbră rece se așază în colțul camerei.

- Dacă ochiul tău este sănătos, vei vedea numai lumină. Dar dacă este și rău, vei vedea negură. Iacob ascultă și privește în mijlocul întinericului. Vede trupul gârbovit și fața străvezie.

- Eu sunt moartea, rostește al doilea drumeț cu glas metalic.

- Așadar voi muri, rostește bătrânul.

Îngerul lasă să intre pe ușă un tânăr.

Iacob tresare. Nici trupul de lumină și nici cel scaldat în beznă nu-l înfricoșează mai mult. Este el în tinerețe.

- Sunt ultima dorință, rostește junele cu glas pe care îl uitase de mult. Înainte de judecată ai dreptul la încă o zi. În trup tânăr, de Crăciunul anului o mie nouă sute patruzeci și șapte. Când ai cerut-o în căsătorie pe Nadia. Da, da, femeia care ți-a făcut atâta rău. Asta îți dorești cel mai mult. Un singur lucru mai trebuie să-ți spun. Cealaltă este dragostea adevărată.

*

Era într-o joi. O zi mohorâtă cu nori plumburii care amenințau cu ninsoare. Pe Strada Nouă tânărul Iacob mergea atent să nu-și murdărească manșetele pantalonilor.

Buchetul de trandafiri roșii era transpirat. Celoфанul puțin mototolit, iar cartonașul pe care erau scrise câteva cuvinte era amenințat de umezeală. Sub pălăria cu boruri largi număra casele până la treizeci și nouă, unde era invitat să petreacă Sfânta zi de Crăciun. Îi venea să alerge, însă imaginea domnișoarei Nadia îl oprea să facă vreun gest necugetat. Trebuia să arate impecabil pentru că astăzi intenționa să o ceară în

căsătorie. Se opri în fața scării simțind inima bătând nebunește. Uită să apese soneria și folosi mânerul metalic alungând câțiva porumbei care se așezaseră pe balustrada balconului.

- Crăciun fericit, domnule Iacob! Te așteptam.

Fata deschise ușa privindu-l provocator. Un zâmbet larg, doi ochi superbi și o mână întinsă îl făcură să pătrundă în vestibul. Se bâlbâi de câteva ori și Nadia izbucni în râs.

- Ești nostim! Intră, te rog.

Din hol, ușa dădea în salon unde erau ceilalți invitați. Se opri în prag, cu pălăria în mână. Patefonul cânta șlagărul „Nu te am decât pe tine” și într-o clipă își aminti. De înger, de moarte, de ultima dorință. Zâmbi. Asta era melodia pe care o fredona când se gândea la ceva.

- Florile sunt pentru mine?

Iacob lăsa pălăria să cadă pe marmura camerei rezervată oaspeților. În lumina multicoloră care anima atmosfera întoarse privirea spre Maria, sora Nadiei. O clipă, o singură clipă ochii se întâlniră în beția iubirii fulgerătoare.

- De fapt, sunt pentru Maria.

- Cred că ai dreptate, domnule Iacob! În mâna dumitale sunt douăzeci și unu de trandafiri. Am reușit să-i număr. Eu am împlinit acum câteva zile douăzeci și cinci. Sora mea, Maria, împlinește mâine douăzeci și unu de ani.

Nadia întoarse spatele și porni către oaspeți. Iacob nu mai prezenta interes.

*

Băiatul aflase de câteva zile că aici, în casa dintre stânci, a trăit tatăl său. Uitat de lume și-a găsit sfârșitul în cocioaba care stă să se prăbușească.

Deschide poarta, deși ar putea să pășească peste gardul din nuiele. Se apropie de prispă și vede înscrisul pe stâlpul din lemn. O mie nouă sute patruzeci și nouă. Intră în cameră și privește în jur. Vântul toamnei își face simțită prezența. Observă mușcata de la fereastră și e mirat de frumusețea ei. Ciudat! Are floarea și frunzele îndreptate spre interiorul camerei.

La capătul drumului, dincolo de stânca golașă este cimitirul. Pornește tăcut strângând în mână ghiveciul. Pentru o clipă i se pare că planta își unduiește tulpina și se bucură când este atinsă. Este martora unei alte linii a timpului și păzește o poveste pe care doar ea o știe.

Ordinul de Încorporare Marian Enache

- Tu o să faci armata cu cai de lemn și cu pușcă din bețe de răsărită, așa îi spunea bunicu-său nepotului Alecu, pe când avea unsprezece ani...

Alecu era nepotul după prima fată, căsătorită devreme, cu unul morocănos și pus pe harță, făcut înainte de a împlini ea vârsta de 18 ani. Îl alintau Lilișor, era ușor peltic și sâsâit, nici mintea nu îi mergea prea mult, mereu își băteau copiii joc de el la joacă. La apusul soarelui întotdeauna venea plângând acasă, după ce îl cafta vreunul mai bătaios.

Nici la școală nu prea a strălucit, cu mintea lui anapoda, își dorea cai mereu, nici bunicii, nici ai lui nu au reușit să cumpere vreodată cai, însă mereu când nu mai putea de dorul cailor, lua cele două pisici vărgate, una a lui și cealaltă a vecinilor, le înhăma la un fărăș, cu un bici ușor din sfoară, le alerga prin curte și grădină până pisicile, înnebunite, se slobozeau din strânsoare și fugeau de rupeau pământul, înspăimântate de sunetul fărășului târât în urmă, lăsând un nor de praf ca o cuadrigă prin deșertul arab... Bucuros, Alecu planifica următoarea întrecere, într-o lume jumătate infantilă, jumătate necunosătoare.

Mai târziu, când se apropia de douăzeci de ani, următoarea mare dorință a lui a fost ca să fie „luat” la armată, pe toți cei de seama lui îi încorporase, numai pe el nu... Și nu putea înțelege de ce tocmai lui i se întâmpla asta.

Până într-o zi de sfârșit de iulie, călduroasă de nu puteai să stai nici la umbră, când veni poștașul, un tip gras și transpirat, să îi înmâneze ordinul de încorporare.

Alecu nu mai știa pe ce lume este, de bucurie. Deschise hârtia împăturită în două și citi:

*„România
Ministerul Apărării Naționale
Unitatea Militară 01112*

*Către,
Domnul Alecu Sbîngu*

Vă informăm că, în conformitate cu legile statului Român, sunteți chemat la încorporare. Pentru aceasta vă rugăm să vă prezentați la Unitatea Militară 01112 din orașul Satu Mare, aflată pe strada Regiment 11 Siret, Bloc I, ap. 169, etajul 7, Corp B, artilerie.

Neprezentarea dvs. la data de 21 august, orele 8.00, constituie contravenție și se pedepsește cu închisoare de la 2 la 4 ani.

*Șef Stat Major
Lt. colonel Asaftei Matei”*

Luă bucata de hârtie cu mâinile tremurânde, în stomac avea un arici și se duse direct la bunică-su să i-o arate, să vadă că nu este un neica nimeni și că l-au băgat și pe el în seamă și l-au chemat la armată ca pe toți ceilalți tineri de vârsta lui. Cine știe de ce l-au chemat mai târziu, poate pentru că era el mai special, și trebuia să îi vină rândul la o armă la care nu putea chema pe oricine.

Bunică-su deschise hârtia, o citi de vreo trei ori, o răsuci, și o citi din nou, în speranța că nu mai scrie același lucru probabil, dar degeaba. Era clar că Alecu trebuia musai să plece la armată.

Începu pregătirile, îi făcu valiza din lemn, lăcuită, cu mâner roșu. Îi scrisese înăuntru numele lui, Alecu Lilișor.

Îi pregătiră toate cele trebuincioase, mama îi luă și ea câteva lucruri de trebuință, taică-su plecase demult, în Italia, la muncă, nu s-a mai întors, s-a încurcat acolo cu una cu cinci ani mai mare ca el și cu trei copii.

Zilele treceau și tot satul vuia că pe Lilișor l-au chemat la armată, ca nu e o glumă, că el chiar se pregătește, are și valiză de lemn. Toată lumea se mira cum de l-au chemat, știindu-l mai înapoiat, dar cu armata nu te pui, te cheamă, te duci.

Un zvon circula însă prin sat, după vreo două săptămâni, numai Alecu și ai lui nu-l auziseră. Cică era o glumă încorporarea asta, că hârtia fusese făcută de băieții Mariei, aia de avea pământurile în arendă de la jumătate de sat. Aveau o mașină de scris adusă din Germania, de la o soră de a ei, trimisă cadou pentru copii, ăla mare făcuse școala de dactilografie. Ei ar fi scris ordinul, că îl semnaseră și puseseră parafa cu stema României cu un ban de cinci lei, dat cu cerneală. Era și mișcat puțin să nu se vadă bine scrisul. Apoi au dat poștaşului două beri și cincizeci de lei să ducă ordinul lui Alecu la poartă.

Din zi în zi oamenii discutau că este o glumă încorporarea și că nu poate fi adevărată.

Alecu, însă, își vedea de ale lui, se pregătea să plece, inima îi bătea în piept, făcea exerciții cum își ia rămas bun de la bunică-sa și maică-sa, și ele plângeau și îl rugau să nu plece decât după ce culege fasolele. Însă el răspundea că nu se poate, că țara îl cheamă, și nu te pui cu Statul.

În ultima zi, bunică-su își calcă pe inimă și se duse la Maria la poartă să întrebe dacă nu cumva este o glumă făcută de copii.

A ieșit Maria la poartă și i-a spus că este o glumă făcută de copii, astăzi a aflat și ea, dar știe tot satul, să îl oprească pe Alecu să plece că i-a bătut pe cei doi băieți de au fugit din sat.

Bătrânul începu să țipe că el cheamă Poliția, că nu te joci cu actele Statului și că „infractorii” trebuie să facă pușcărie.

*

Peste un an, Alecu primi din nou hârtie de încorporare, o citi și o aruncă la gunoi. Era o altă glumă proastă de-a vreunui sătean, își zise. Peste două săptămâni a venit un polițist la poartă să îl înștiințeze că era căutat că nu s-a prezentat la încorporare.

Căută în pod valiza lăcuită cu mâner roșu, puse în ea fărâșul și hamurile, și plecă. Nu l-a mai văzut nimeni de atunci....

Poezii

Aurel Cârliq

„A iubi un copil nu înseamnă să îi faci toate capriciile;
a-l iubi constă în a scoate tot ce este mai bun în el
și a-l învăța să iubească dificultățile” – *Nadia Boulanger*

Bunica spre nepoată

E ziua ta, micuță zână,
Ai strâns în viață șase primăveri,
Iubirea fie-a ta stăpână
Și-n tot ce este bine tu să speri.

În vara când tu te-ai născut
Eu pregăteam venirea ta acasă,
Dar sufletul meu ar fi vrut
Să te ador, nepoata mea frumoasă.

Te-am așteptat la mine-n prag
Cu dragostea mea de bunică,
La pieptu-mi să te țin cu drag
Cum am făcut cu-a ta mămică.

Și casa s-a umplut de bucurie
Erai minunea noastră așteptată,
Și îmi doresc mereu așa să fie
Când ești la mine, draga mea nepoată.

Dar ai crescut, și chiar vei fi la școală
Și-ai moștenit talent în toate,
Pe care-aș vrea să-l porți cu fală
Și Domnul să-ți dea sănătate.

Să fii ca mine-o luptătoare
Prin viață să răzbești cu bine,
Să nu te calce nimeni în picioare,
Iar eu voi fi alături de tine.

„Dacă îți dorești copii care să trăiască pe picioarele lor,
așează o responsabilitate pe umerii lor”

- Abigail Van Buren -

Tată fericit

Sunt un tată fericit
Și degeaba n-am trăit,
Am crescut trei floricele
Și-acum mă mândresc cu ele.

Am vrut să le fie bine
Să fie mândre de mine,
Și le-am dat mereu povață
Să le fie bine-n viață.

Nu doream să-nvețe carte
Doar așa, să aibă „parte”.
Doream să fie în stare
Să stea pe-ale lor picioare.

Mulțumesc Lui Dumnezeu
C-am ajuns să văd și eu
Că-s fete descurcărețe
Și-am sprijin la bătrânețe.

Primul sărut...

Cât de frumoasă ești, iubita mea!
Miroși a flori de primăvară,
Și strălucești, iubito, ca o stea
Pe-a cerului hartă stelară.

Ți-aduci aminte, prima oară
Când, sus, pe deal, ne-am cunoscut
Și încercam pe pajiștea de-afară
Să-ți fur iubito, primul tău sărut?

Îmbujorați, timizi și chiar cu teamă
Stăteam îmbrățișați, fără șoptiri,
Dar nu băgăm pe nimenea în seamă
Că pentru noi erau doar unice trăiri.

Dar timpul trece și în urmă lasă
Povești de-amor, plăcută amintire,
Iar tu te faci tot mai frumoasă
Și-ai inima cuprinsă de iubire.

Te-admir și zi și noapte, draga mea,
Te-alint cu dragoste, te prețuiesc,
Și-așa cum îmi tot cere inima
Îți spun, cu drag, mereu, că te iubesc.

**„Fericirea o face pe femeie frumoasă și dragostea o face fericită.
Iubirea este adevăratul fard al femeii” – Charles Baudelaire**

Poveste de dragoste

Iubito dragă, m-am gândit să-ți scriu
O poezie despre viața mea,
Dar ce mi-ai povestit, mă faci să fiu
Mai grijuliu și-atent cu viața ta.

Ai suferit prea mult, iubita mea
Nu meritai astfel de tratament,
Dar te-ai înconjurat de lume rea
Ce te-a tocat fără menajament.

Prea mulți au vrut să te rănească rău
Pe tine, ce voiai doar să iubești,
Și-a rezistat cu timpul trupul tău
Că Domnu'a vrut mai bine să trăiești.

Să crezi în șansa ta fără'ndoieli
Și-n dragostea ce eu ți-o dăruiesc,
Dar nu uita că trebuie să sperii
La tot ce-i bun, c-așa este firesc.

Te-au izolat, o Doamne, ce păcat!
Și te-au lăsat să suferi la necaz,
Acei ce dragoste și-alint le-ai dat
Și-acei ce-n viața ta i-ai luat drept gaj.

Ai fi dorit ca ei să te iubească
Umplând un gol din sufletul pustiu,
Dar ei au reușit să te rănească
Și te-au tratat ca pe un ageamiu.

Prea multe rele, chiar, te-au dărâmat
Pe care, sincer, nu le meritai,
Dar prin iubirea mea te-am înălțat
Pe-un pedestal, unde aș vrea să stai,

Și să-i privești de sus, pe cei lipsiți
De dragoste sau grijă părintească,
Să strigi cu glasul tare: ia priviți
Pe cel ce, sincer, vrea să mă iubească!

Și-atunci mă'nalt, ca să te strâng la piept
Să stăm înlănțuiți o veșnicie,
Că a iubi este al nostru drept
Și contra noastră nimeni să nu fie.

Ca drept dovadă, ei vor înțelege
Că dragostea îți dă mereu putere,
Și rodu'acesteia îl vor culege
Doar ce-i ce se iubesc și pot să spere.

Să spere la o dragoste curată
Bazată pe respect și sentimente,
Și care să rămână ne'ntinată
Mereu, chiar dac'apar evenimente.

C-așa e viața'n doi, iubito dragă,
Cu variații pe diverse teme,
Dar, dragostea rămâne, timpu'aleargă
De nu iubești acum, nu mai e vreme.

Deci, lasă-ți sentimentele să zboare
Către meleaguri nemaîntâlnite,
Să strălucești, precum raza de soare
Ce mângâie ființele iubite.

Tu ai nevoie, dragă, ca și mine
De dragoste, alături și tandrețe,
Care, se pare, că vin de la sine
Fără ca cineva să dea povețe.

Inundă-ți inima și chiar o'ncarcă
Cu dragostea ce seamănă fiori,
Revars-o către mine și mă'neacă
Cum ai putut s-o faci de-atâtea ori.

Iubește-mă, acum și'ntotdeauna
Primește-mă în sfera sufletului tău,
Iar dragostea să fie'n veci stăpâna
Iubiților ca noi, nimic mai rău.

Poezii

Marian Dima

Perspectiva îngrijirii minții și sufletului

Motto: „De va fi ochiul tău curat, tot trupul tău va fi luminat;
iar de va fi ochiul tău rău, tot trupul tău va fi întunecat”
(Matei 6, 22-23).

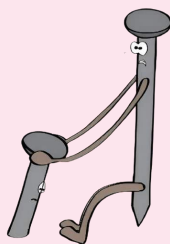
O pereche căsătorită s-a mutat
Și dimineață, soția a observat
Că vecina usca albituri murdare;
Ezită să-i facă vreo recomandare.

Într-o zi, văzu-ntinse rufele albe,
Ca niște uriașe perle în salbe.
Îi spuse soțului că vecina a învățat
Cum să-și spele cearceaful, să-i fie curat.

Dar soțul i-a răspuns, ca omul gospodar,
Că spăla bine, dar geamul era murdar
Și el, trezindu-se în zori, nu s-a cruțat,
A luat cârpa și-ochiul de sticlă l-a curățat.

Cui pe cui se scoate? (Clavum clavo eiciendum putat?)

Motto: „Niciodată să nu încercați să îndreptați pe cineva cu mânie, deoarece ispita nu cu ispită se scoate, ci cu smerenie și iubire sinceră”.
(Sfântul Iosif Isihastul)

Un tânăr rege, ce mult se prețuia,
Cu-n monarh vecin, bătrân, se hărțuia.
Venerabilul dorea împăcare
Dar, junele își strânse-o oaste mare;
Însă a fost prins prizonier când lupta,
Dus la-nțelept, cu ofense-a se-nfrupta.
I s-a promis o șansă, protectoare,
C-un vas plin cu apă, să înconjoare
Cetatea; fără-al vărsa, că va muri,
Trecând prin mulțimea ce-l va huidui,
Sau, în batjocură, îl va lăuda;
Dacă izbutește-l va aplauda.

Primi iertarea, după ce-a fost probat;
Eliberându-l, moșneagul l-a-ntrebat:
De ce-a tăcut când l-umilea poporul?
„N-aveam timp”, spuse, „se vărsa ulciorul”.
Atunci, a primit sfat de cumpătare
Să lase fala, s-aibă grijă mare,
De-ai lui; să judece-adânc, nu repezit,
Că orice om are-un suflet de păzit
Și o misiune de îndeplinit,
Pentru-a ști și a simți că-i împlinit;
De oameni și de cetate să se-ocupe,
Slava deșartă să nu-l preocupe.

EPIGRAME

Ing. Vasile Manole

Profesoara de Franceză

Este foarte bucuroasă
Că elevii își doresc
Să învețe, chiar din clasă,
Toți, sărutul franțuzesc.

O familie de oameni de știință

Amândoi s-au înșelat
Cu destulă ușurință,
Unu' nu s-a sesizat,
C-au făcut-o cu știință.

La medicul de familie

- Doamnă doctor, vă e bine?
C-ați dorit să mă testați,
Ați pus mâinile pe mine
Și-ați uitat să le luați!

Filosofii

Cam așa-s de obicei:
Abuzează de idei,
Numai când sunt c-o femeie
Au o singură idee.

Debutantul

Sărutând o domnișoară,
Tânărul, băiat cuminte,
S-a scuzat: - E prima oară
Gura când mi-o ia-nainte.

Epigramele

Niște bombe literare
Ce ușor sunt detonate,
Folosind expresii care
Fac explozii controlate.

La Londra

Pe o ceață foarte deasă,
Chiar de ea nu prea voia,
Unul s-a întors acasă
Cu soția altuia.

Simbioză

Se tot roagă pacienții:
- Medicii să ne trăiască!
Dacă toți avem pretenții,
Viața să ne-o prelungească.

La neurolog

Cunoscând al tău precept,
Doctore, cred că observi,
Dezbrăcată te aștept
Să vezi unde am eu nervi.

Punctul și virgula

Un elev isteț de-a-ntâia
Ce le folosea distinct,
Cum ea se ținea ca râia
A pus virgula la punct.

Poezii

Rodica Cernea

fulg de nea

Fulg nebun ce zboară-n gând
pe o pleopă mi se-așează
mă sărută, mă încântă,
mă stresează, mă frământă!
Între sâni își face cuib
când îmi plânge-n zori săruturi
noapțile cutreierându-mi.
Moare-apoi în strop sfințit
chiar pe limbă amurgind!
Cântă-mi dorurile toate
fulg de nea,
cântă-mi în noapte!
Undeva printre cuvinte
te-oi cuprinde, te-oi aprinde,
te-oi iubi și alinta,
tâmpla mea-i inima ta
fulg de nea!

bea-mă !

Bea-mă, gând,
ca pe o apă
și mă ceartă
și mă-mpacă,
vieți trecute tu le șterge
și mă suie pe o cruce
răstignită în pustiu
și să scriu,
...să scriu,
...să scriu!

sclavie impusă!

Nu mi-am dorit a fi,
dar sunt
și viața în vârtoarea ei
ades m-a pedepsit!

Mi-a pus pe umeri cât a vrut
și grindină și ploi,
mai rar coșuri cu flori!

E drumul vieții foarte greu?
Ades alambicat!
Spune-mi străine,
Drumul meu
unde-i plecat?

Poftesc la lămâi ca în povestioara Cezarinei Adamescu.

Mari, galbene și strălucind în lumina din noapte ca beculețele de Crăciun.

Vânzoleală mare în jurul bisericii. Pelerini de toate tipurile, după cum i-a lăsat Dumnezeu pe fiecare, mai bun, mai rău, mai cu credință și în-găduitori în toate cele, mai buni de gură și neier-tători.

Doar eu cu pofta și cu ochii după lămâile din curtea bisericii. Deh, păcat s-ar numi, dar eu, ca un copil răzgâiat și plin de dorință, visez de mult timp să culeg eu însămi lămâile direct din copac. Să le simt parfumul și înțepătura ce vine din se-va cojii când o despoi de coaja sa gălbuie. Fruct solar crescut prin zonele mediteraneene.

Și profit de neatenția din jur și țuști!, direct la copacul cu pricina. Arbuștii din jurul lămâiului bătrân mă ascundeau de privirile lumii.

Doi ochi negri mă priveau pe furiș dintr-un tufiș și mă cuprinse teama, dar dorința mea a fost mai mare.

Doar că crengile încărcate de fructe se înălțau și ele, ca și rugăciunile credincioșilor, până la cer... eu, pitică și salivând cu gândul la ele, mai să mă cuprindă plânsul.

Ce-o fi zis Moșul Preasfânt? Hai să-i dăruiesc și acestui suflet fructul înmiresmat. Nu-i fructul oprit, cel mâncat de Eva în vremurile uitate de timp, doar o galbenă lămâie strălucind mai tare între luminile orașului egeean.

Și zăresc, în bogăția coroanei sale bogate și a fructelor pârguite, o crenguță pe care parcă o

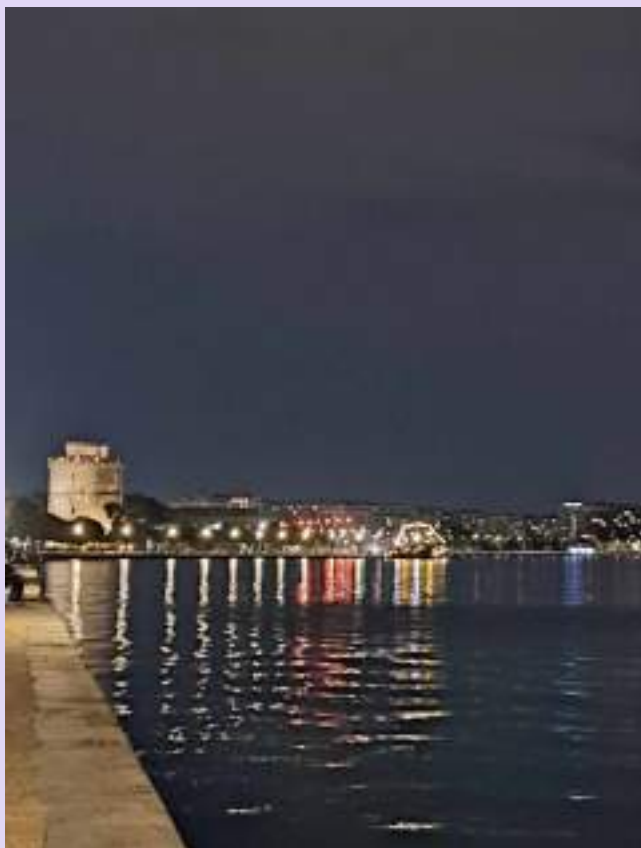
trăgea cineva nevăzut din văzduh spre pământ.

Așa mi se îndeplini visul. Trei lămâii mari și aurii ca soarele din toamna asta s-au prins de mâna mea, dar recunosc că n-am avut îndrăzneală pentru a începe una.

Mi-am cerut iertare, acolo, în fața Catedralei Mitropolitane din Salonic (cu hramul Sfântului Grigorie Palama, prima biserică a fost construită în sec. al VIII-lea) la moaștele Sfântului Grigorie Palama și la toți sfinții din jur.

„Se arată [Dumnezeu] în mintea curată ca într-o oglindă, rămânând după ceea ce e în Sine, nevăzut. Căci acesta e caracterul formei din oglindă: că arătându-se nu se vede și e cu neputință să privești și în oglindă, dar și în sine, aceea ce produce forma din oglindă” (Dumitru Stăniloae, Viața și învățătura Sfântului Grigorie Palama, cu patru tratate traduse, Editura Scripta, București, 1993).

Sfânta Anisia m-a privit blând din icoane, înțelegând ca o mamă frământarea mea legată de lărmăile cu pricina. Căci între timp ajunsese la Mănăstirea Sf. Dumitru.

În buzunar, cele trei lămâi băteau mătâni, lovindu-se după cum mă purtau pașii prin străduțele Salonicului.

Ispite la tot pasul. Și adorm în mirosul citricelor, visând pe Maica Domnului la poarta raiului.

- Haide fata mea, că te-o iertat Domnul. Pășește în grădină și crede în iubire.

Rugăciunea inimii tale a ajuns pe prispa chilerului unde Cel Bătrân de zile își făcea rugăciunile și nevoințele de peste zi.

O lacrimă ca roua dimineții se porni încet din ochiul Preasfintei către căușul palmei mele, unde lămăile și-au făcut culcuș cu îngăduință.

Mir sfânt mi-a înveșmântat sufletul lăsând loc bucuriei.

Trei doamne și toate trei dezlegam cu puterea crezului dumnezeiesc păcatele clipei. Amin!

Și le privesc ca pe-o icoană rară. Strâng în suflet mirul de citrice grecești, dar și al Moșului Divin.

Și se porni din adâncul inimii mele dansul, asemenea dervișilor rotitori, descătușând porțile iubirii. Vibra din ce în ce mai tare Sirtakis, dansul popular de origine greacă, amintindu-mi de filmul „Zorba Grecul” cu actorii Anthony Quinn, Alan Bates și Irene Papas. Film bazat pe romanul omonim scris de Nikos Kazantzakis și pe muzica lui Mikis Theodorakis.

„Pe Dumnezeu nu pot să-l încapă cele nouă colțuri ale cerului și nici cele șapte ale pământului, îl încap însă inima omului” - Nikos Kazantzakis, în romanul Zorba Grecul.

Oră târzie în noapte, doar noi, pelerinii unui alt timp și alt loc, luam la pas cheiurile Salonicului.

Salonic sau Thessaloniki, întemeiat în anul 315 î.Hr. de către Casandru, regele Macedoniei, fost general în armata lui Alexandru cel Mare. Orașul și-a luat denumirea după numele soției sale, Thessalonike, fiica lui Filip al II-lea al Macedoniei și sora vitregă a lui Alexandru Macedon.

Pe Promenadă lume multă și lumini jucăușe, multicolore, se răsfrâng în undele Mării Egee.

Lăsându-și urmele pe țărmurile vechi de când lumea, vapoarele și feriboturile din port prind viață în ritmuri grecești, purtându-și cu mândrie trecutul glorios.

Rând pe rând, tineri grăbiți, turiști sau alți trecători privesc luminile nopții, ascultă ritmuri grecești prin pub-urile din zonă, iar noi, pelerinii, în marș forțat ne îndreptăm spre obiectivele propuse.

La pas ce mai vedem?

- Turnul Alb, aflat în apropierea malului mării și care datează din perioada sultanului otoman Suleiman Magnificul (1520-1566). A fost construit ca parte a fortificației orașului, pe fundația unui alt turn. Are o formă circulară și o înălțime de 33,90 m, cu un diametru de 22,70 m și a avut numeroase funcțiuni de-a lungul timpului: muzeu, fortăreață, închisoare și loc pentru execuții sau chiar apărare aeriană ori stație meteorologică;

- Arcul de Triumf al lui Galerius (monument situat pe Calea Egnatia, ridicat în anul 304 d.Hr., din porunca cezarului C(aius) Galerius Valerius Maximus în amintirea victoriei romanilor asupra Împăratului Narses al Imperiului persan din anul 297).

Luminile și umbrele nopții aduc o undă de mister în jurul arcului care și-a păstrat doar trei stâlpi din cei opt pe care i-a avut inițial. Arcul central, singurul care se mai păstrează astăzi, are aproape 10 metri lățime și 12,5 metri înălțime, ca să vă faceți o idee despre măreția acestui Arc de Triumf. Scenele sculptate în marmură prezintă niște daci învingători sub comanda acestui împărat cu origini dacice și care a transformat Salonicul în a doua capitală a Daciei, orașul devenind reședință a cezarului. Câți mai știu despre asta?

La aproximativ 200 de ani de la cucerirea unei părți din Dacia de către romani și la câteva decenii după retragerea romanilor din Dacia, regăsim aici aceleași figuri de daci, cu același tip de îmbrăcăminte, arme, dar și vestitul dracon dacic, stindardul de luptă al dacilor, așa cum pot fi văzute și pe Columna lui Traian.

Izvoarelor istorice ne spun că Galerius avea origini dacice, născut se pare în localitatea Romula, de prin zona Olteniei, cel puțin după mamă. Tot el a comandat și construcția Rotondei, ca element al unui ansamblu arhitectural al palatului imperial.

- Biserica Sfântul Gheorghe – Rotonda. A fost

construită pe post de mausoleu al împăratului Galerius, pentru ca mai apoi să fie transformată în biserică creștină, în moschee (pe timpul ocupației otomane) și din nou în biserică după eliberarea Salonicului în 1912.

- Biserica Sfânta Sofia (construită în sec. al VII-lea după modelul Bisericii Sfânta Sofia din Constantinopol) unde se găsesc moaștele Sfântului Vasile cel Nou.

- Biserica Sfântul Dimitrie, Izvorătorul de Mir (cu moaștele Sfântului Dimitrie Izvorătorul de Mir).

- ruinele unui vechi oraș Salona.

Dar ora fiind târzie, ne-am îndreptat spre hotel cu regretul de a nu vedea și restul orașului.

Calea pelerinului este anevoioasă și plină de ispite. Dar îngerii n-au de treabă și ne numără pașii după nevoița noastră. Grea însărcinare le-a dat Moșul.

Luminile curg pe lângă noi, prin suflet, prin adâncurile gândirii.

„Dumnezeu este numit lumină, nu după esența Sa, ci după energia Sa”, spune Sfântul Grigorie Palama.

„Luminează-mi întunericul, Doamne”...

Culorile toamnei

Foto: Mioara Ardicleanu

T5

Contactați-ne pe Facebook:

[www.facebook.com/TIMPUL SENIORILOR](https://www.facebook.com/TIMPUL_SENIORILOR)

Există o valoare
care nu trebuie pierdută niciodată
pentru nimic în lume,
se numește *demnitate*.

NOIEMBRIE 2024